

Ontvanger:

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Afzender:

Hestia Kinderopvang
Nijenburg 2^E
1181 GG Amsterdam

Datum: 15 juni 2023

Betreft: Reactie Hestia Kinderopvang Internetconsultatie *‘Wijziging van het Besluit kwaliteit kinderopvang in verband met het stellen van regels over meertalige kinderopvang’*

Beste lezer,

Met blijdschap hebben wij kennisgenomen van de nieuwe mogelijkheid om te participeren in een nieuwe internetconsultatie over een onderwerp dat ons bij Hestia Kinderopvang zo zeer aan het hart gaat. Bij de vorige consultatie hebben wij onze stem enthousiast laten horen en als gevolg daarvan in gesprek gegaan met het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW). Daarom geven wij graag ook weer onze reactie op de internetconsultatie *‘Wijziging van het Besluit kwaliteit kinderopvang in verband met het stellen van regels over meertalige kinderopvang’*, vanaf nu naar verwezen als *‘internetconsultatie meertalige kinderopvang’*.

Zoals bij de vorige internetconsultatie benadrukt, zijn wij bij Hestia Kinderopvang heel blij met het voornemen van de overheid om in navolging van het advies uit Project MIND meertalige kinderopvang op te nemen in de wet. Wij hebben als organisatie meegedaan aan de pilot van Project MIND en bieden al vele jaren tweetalige kinderopvang aan, zowel kinderdagopvang (KDV) als buitenschoolse opvang (BSO).

Echter, bij de vorige internetconsultatie hebben wij vooral één grote zorg geuit: het voornemen om tweetaligheid op basis van 50% per dag toe te staan. Dit is volgens ons een onnodige voorwaarde: het wordt niet gesteund door wetenschappelijk onderzoek, en het zal een onredelijke lastenverzwaring betekenen voor de kinderopvang. Wij hebben deze zorg zoals gezegd mogen toelichten in een persoonlijk gesprek met medewerkers van het Ministerie van SZW en wij kregen sterk de indruk dat er begrip was voor onze argumenten. Nu blijkt echter dat een afwijking van de 50% per dag voorwaarde slechts als tijdelijke optie is toegevoegd. Dit was voor ons een teleurstelling en een reden om opnieuw bij te dragen aan de internetconsultatie.

Laten wij vooropstellen dat wij dit al een vooruitgang vinden op het eerdere wetsvoorstel. In de aanvullende voorwaarden zijn meerdere punten die door Hestia Kinderopvang zijn aangekaart opgenomen, namelijk: mogelijkheid tot afwijking bij ziekte, vakantie, of ander soort verlof; bij bewijs van inspanning tot het vinden van Nederlandstalige beroepskrachten; en de mogelijkheid van aantonen dat er op maandelijke basis het aanbod van 50% Engels (of een andere taal) niet wordt overschreden. Dit zijn nu echter voorwaarden van elkaar, als in, er mag afgeweken worden bij ziekte of andersoortig verlof, en de voorwaarden daaraan zijn de opvolgende punten hierboven genoemd. Naar onzes inziens zou dit los van elkaar moeten worden getrokken: afwijking mogelijk bij ziekte en/of ander soort verlof en bij bewijs van benadering Nederlandstalige krachten, en de optie van maandelijks in plaats van dagelijks aantonen als tweede optie naast 50% per dag, en niet als voorwaarde bij een afwijking van deze 50% per dag.

Met het risico in de herhaling te vallen na onze eerdere reactie en voorstel, willen wij nogmaals de meest belangrijke reden achter onze redenering benadrukken: het meest recente **wetenschappelijk onderzoek** wat is verricht op aanvraag van de overheid zelf (het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid).

In het rapport van Project MIND wordt het beschreven als de belangrijkste conclusie: dat **geen enkele variant van meertalig aanbod een negatief effect heeft op de beheersing van de Nederlandse taal**.¹ Daarnaast wordt er in de aanbevelingen aangegeven dat de beste manier om meertalige opvang te organiseren afhangt van de omstandigheden en context. Hieruit spreekt duidelijk erkenning voor het feit dat alle verschillende manieren een voordelig effect hebben. De huidige aanpak van meertalige kinderopvang werkt dus goed – waarom moeten hier dan opeens zulke rigide eisen aan worden gesteld?

De relaties die we in het onderzoek vonden tussen hoeveelheid aanbod en groei van woordenschat waren uitsluitend positief. In geen enkel geval hing meer aanbod samen met minder sterke groei. Als belangrijke conclusie van het onderzoek stellen we daarom vast dat – in de huidige onderzoeksgroep – het aanbieden van Engels op de opvang niet ten koste ging van de ontwikkeling van de Nederlandse woordenschat.

Uit: Hoofdstuk 'Conclusies en aanbevelingen', eindrapport Project MIND, p. 82-83

In de nota van toelichting wordt ook naar het onderzoek van de UvA verwezen (p. 4), betreffende de adviezen om allereerst een taalbeleidsplan te hebben, en ten tweede een niet te strikt taalbeleid te voeren (en dus af en toe te wisselen) ten behoeve van het welbevinden van de kinderen. Waarom worden deze adviezen wel meegenomen, maar nota bene de uitkomst van het onderzoek dat het niet uitmaakt op welke manier het taalbeleid wordt ingericht omdat elke vorm werkt, niet? Bovendien, als de overheid dit zo'n belangrijk punt vindt, waarom is het dan niet meegegeven tijdens het onderzoek?

Daarnaast zijn er de redenen van succesvolle implementatie bij de BSO en extra werkdruk bij een sector die al bijna ten onder gaat aan personeelstekorten.

---

¹ Zie tekstvak 1 alsook p. 10, 82-83 van het eindrapport van project MIND, in deze reactie als bijlage toegevoegd

Ook voelen wij als Hestia Kinderopvang voelen ons niet genoeg gehoord in deze consultatie en vinden dat er onvoldoende erkenning mee wordt gegeven aan bestaande kinderopvangcentra die hard hebben gewerkt aan een mooi, kloppend en werkend meertalig aanbod. Dat onze manier werkt, is onderkend door de vele aanvragen voor advies (o.a. vanuit de verschillende gemeentes waarmee wij samenwerken), het bezoek van het Ministerie van SZW om onze praktijk te observeren, alsook het feit dat de opvang voor Oekraïense kinderen goed van de grond is gekomen onder het beleid van Hestia.

Wij vinden het jammer dat de focus van de overheid nog steeds wordt gelegd op de controleerbaarheid, in plaats van op de belangrijkste conclusie van wetenschappelijk onderzoek.

Wij vragen ons af:

- Als er bij afwijking maandelijks kan worden gecontroleerd, waarom kan het maandelijks bijhouden dan niet 'gewoon' een optie zijn?
- Als het systeem van 50% op maandelijkse basis bij BSO succesvol wordt geïmplementeerd zonder deze beperkende maatregel, waarom moet het dan op het KDV zo anders? Daar lezen wij geen beredenering over.
- Als het op alle huidige manieren werkt, waarom moet meertalige kinderopvang dan in dit korset worden gedwongen? Waarom is er niet meer erkenning voor de kinderopvangcentra die al succesvol op meerdere manieren tweetalige opvang aanbieden?

Voor ons blijft de vraag vooral: Waarom wordt er nog steeds voor gekozen om vast te houden aan dit percentage? Kunnen wij op zijn minst een uitleg ontvangen wat er mis is met de werkwijze van 50% op maandelijkse basis?

Hoogachtend,

Ileen Purperhart
Managing Director Hestia Kinderopvang

Bijlage 1 – Voorstel Hestia Kinderopvang Meertalige Dagopvang

Bijlage 2 – Eerste reactie Hestia Kinderopvang op internetconsultatie meertalige dagopvang

Bijlage 3 – Eindrapport Project MIND